

**แนวทางในการสร้าง ต่อเติม หรือปรับปรุงอาคารสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ
ชุมชนไร้แผ่นดิน ตำบลบางชัน อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี**

Framework for construction, building extension or building renovation of the landless villages in
Bangchan Subdistrict, Khlung District, Chanthaburi Province

ปริญ์น บานชื่น
แทนศรัทธา อติอนูวรรตน์

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางในการสร้าง ต่อเติม หรือปรับปรุงอาคารสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนไร่แผ่นดิน ตำบลบางชัน อำเภอลำลูก จังหัดจันทบุรี เป็นโครงการวิจัยภายใต้แผนงานเรื่องแนวทางการอนุรักษ์ การพัฒนาพื้นที่และการใช้ ประโยชน์ที่ดินของชุมชนไร่แผ่นดินเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางมรดกวัฒนธรรมให้กับชุมชน โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ประจำปีงบประมาณ 2563 ซึ่งโครงการวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบที่ให้การสนับสนุนด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สำหรับการติดต่อประสานงานตลอดระยะเวลาการดำเนินงานภายใต้แผนงานวิจัยนี้

ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนตำบลบางชันที่ให้ความอนุเคราะห์ในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบคุณชาวบ้านในชุมชนบ้านแหลมหญ้าที่ให้ความร่วมมือในการสำรวจและเก็บข้อมูล ตลอดจนให้การต้อนรับเป็นอย่างดี

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

แนวทางในการสร้าง ต่อเติม หรือปรับปรุงอาคารสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนไร่แผ่นดิน ตำบลบางขัน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี เป็นการวิจัยเพื่อสำรวจและศึกษารูปแบบทางสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อมของชุมชนไร่แผ่นดิน และเสนอแนวทางแนวทางในการสร้าง ต่อเติม หรือปรับปรุงอาคารสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติภายในชุมชน ตลอดจนเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคนในชุมชน รวมไปถึงผู้ประกอบการภายนอกที่จะเข้ามาลงทุนหรือก่อสร้างในพื้นที่ชุมชนเกี่ยวกับการสร้าง ต่อเติม หรือปรับปรุงอาคารสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว โดยที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและทรัพยากรทางธรรมชาติภายในพื้นที่ และยังสามารถคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์และวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้าน โดยวิธีการดำเนินการวิจัยนั้น เริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัย และการเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อให้ได้ข้อมูลตามสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ที่เป็นปัจจุบัน จากนั้นจึงได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยยึดหลักเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก ซึ่งประกอบไปด้วย ลักษณะทางกายภาพของสภาพแวดล้อมและชุมชน, ลักษณะการใช้พื้นที่คนในชุมชนและรูปแบบทางสถาปัตยกรรมและของอาคารบ้านเรือนประเภทต่างๆภายในชุมชน ตลอดจนข้อจำกัดต่างๆในการเลือกใช้วัสดุ การขนส่ง และวิธีการก่อสร้างภายในพื้นที่ของชุมชนไร่แผ่นดิน หลังจากนั้นจึงทำการกำหนดเงื่อนไขที่จะส่งผลกระทบต่อรูปแบบทางสถาปัตยกรรมและแนวทางในการสร้าง ต่อเติม หรือปรับปรุงอาคารของชุมชนแห่งนี้ หลังจากนั้นจึงทำการกำหนดแนวทางในการสร้าง ต่อเติม หรือปรับปรุงอาคารสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนไร่แผ่นดินต่อไป จากการดำเนินการวิจัยพบว่า แนวทางในการสร้าง ต่อเติม หรือปรับปรุงอาคารสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนไร่แผ่นดินที่ได้ทำการศึกษาวินิจฉัยนั้น จะต้องมีการคำนึงถึงระบบพื้นที่ของบ้านพักอาศัยแบบดั้งเดิมของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณพื้นที่ชานหน้าบ้านของบ้านแต่ละหลัง ให้ยังคงมีลักษณะใกล้เคียงกับพื้นที่ชานในแบบดั้งเดิม เพื่อเป็นการรักษาอัตลักษณ์และบรรยากาศในภาพรวมของชุมชนเอาไว้ สำหรับด้านการเลือกใช้วัสดุ ควรมีการเลือกใช้วัสดุที่สามารถขนส่งทางเรือได้สะดวก ตลอดจนต้องเป็นวัสดุที่ไม่ทิ้งสารปนเปื้อนลงสู่แม่น้ำและดินเลน และในด้านวิธีการก่อสร้างอาคารภายในชุมชนนั้น ควรเลือกใช้วิธีการก่อสร้างที่ไม่ส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพทางกายภาพของพื้นที่ เช่น การเปลี่ยนแปลงทิศทางการไหลของน้ำหรือดินตะกอน และทางด้านของเสียงที่จะเกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการก่อสร้างที่อาจจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในชุมชนหรือสัตว์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงได้

คำสำคัญ: ชุมชนไร่แผ่นดิน, รูปแบบทางสถาปัตยกรรม, อัตลักษณ์และวิถีชีวิตชุมชนชาวประมงพื้นบ้าน, ระบบนิเวศและทรัพยากรทางธรรมชาติ

Abstract

Guidelines for constructing, extending or renovating buildings for sustainable tourists of the landless village, Bang Chan Subdistrict, Khlung District, Chanthaburi Province This research is to survey and study the architectural patterns and environment of the landless village. And propose guidelines for constructing, extending or renovating buildings for tourists that are suitable for their lifestyles and livelihoods. Environment and natural resources within the village As well as creating knowledge and understanding for people in the village Including external entrepreneurs who will invest or construct in the village area in connection with the construction, extension or renovation of buildings. For tourism Without causing impacts on ecosystems and natural resources within the area. And still able to maintain the identity and way of life of the local fisherman. By the way of conducting research It starts with collecting data which is divided into 2 steps: document gathering and related research. To build up knowledge of issues related to the research topic. And field data collection To obtain information based on the reality of the area that is current. The data was then analyzed based on the research objectives. Which consists of The physical characteristics of the environment and village, the use of space people in the village, and the architectural styles and of the various types of buildings within the village. As well as limitations on material selection, transportation and construction methods within the area of the landless village. After that, the conditions that would affect the architectural style and the ways in which the buildings were built, renovated or renovated in this village were established. After that, the guidelines for the construction, extension or improvement of the buildings for sustainable tourist support of the landless village have been determined. From conducting research, it was found that Guidelines for constructing, extending or renovating buildings for sustainable tourists of the landless village that have been studied It must be taken into account the traditional housing space system of the village. Especially in the front porch area of each house To continue to look close to the traditional terrace area. In order to maintain the identity and the overall atmosphere of the village. For material selection There should be a selection

of materials that can be easily transported by sea. It must also be a material that does not leave contaminants into rivers and peat. And in terms of building construction methods within that village Should choose to use construction methods that do not affect the environment. Both in terms of changing the physical condition of the area. Such as a change in the direction of the flow of water or sediment And the noise that will occur during the construction process that may affect the people in the village or the animals living nearby.

Keyword: Guidelines for Conserve, Land development and Land use in the landless village to create cultural heritageImmunity